

rAntGroen

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE
WILRIJK 1
8/5124

P106235 - Driemaandelijks tijdschrift van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen - januari - februari - maart 2022 - jaargang 21 nr. 81

natuurpunt
Zuidrand Antwerpen

www.zuidrand.be

AFZENDER en VU:
Erlend Hansen
Verbindingsstraat 42
2650 Edegem
Afgiftekantoor Wilrijk 1

De "rijkdom" van Natuur

De laatste twee jaar zijn we allemaal heel wat nederiger geworden omtrent wat de natuur vermag. De Covid crisis werd vermoedelijk veroorzaakt door virussen actief in vleerhonden die door het te nauwe contact tussen mens en natuur, op één of andere manier zijn overgesprongen van dierlijke naar menselijke gastheer. Als je dan nog pech hebt dat het virus zich in stand kan houden en kan voortplanten "in de mens" en zich makkelijk kan verspreiden, dan heb je driedubbele pech. Met Ebola was het enkele jaren geleden precies hetzelfde. De mens consumeerde apenvlees uit het woud... met de gekende schrikwekkende gevolgen.

De prijs die we hiervoor betalen als samenleving is bijzonder hoog en ondanks dat, lijkt het erop dat we enkel aan symptoombestrijding blijven doen i.p.v. ook de oorzaken aan te pakken. De les is nochtans duidelijk: zorg ervoor dat de natuur zijn kansen krijgt binnen een voldoende groot areaal en zorg voor afstand en respect.

Nu zal je zeggen dat dit echt wel "een ver van mijn bedshow is, zonder enige relevantie voor onze streek". Niets is echter minder waar, al is de dimensie natuurlijk van een gans andere orde. Een robuuste natuur in onze streek zorgt voor lokale temperatuurregeling, vochttopslag, biodiversiteit (P.S. de bron van meer dan 50 % van de basisstoffen van medicijnen), captatie van CO₂, enz... Een te grote versnippering en te nauw contact met menselijke activiteit, zorgt ervoor dat bossen en natuur, zoals beekvalleien, deze belangrijke systeemfuncties niet meer gepast kunnen vervullen, met alle gevolgen van dien.

Vandaag nog (wanneer ik deze intro schreef) liepen er in West-Vlaanderen vele velden en straten onder omdat het 20 mm geregend had. Met alle respect...maar dat deze, toch helemaal niet uitzonderlijke, regenval meteen zulke grote gevolgen heeft spreekt boekdelen, niet? De té grote verharding en té intensieve landbouw zorgen voor een versterking van de waterbalans die zelfs bij niet echt overdadige regenval, al tot grootse problemen leidt. Vroeger waren de valleien en beken in de omgeving van de Blankaart te Diksmuide bijvoorbeeld één grote spons die tienduizenden kubieke meter water ophielden om ze nadien langzaam te lossen. Nu is dit vervangen door een betonnen bak waarbij met tracht de omliggende velden droog te houden... maar dat lukt niet echt goed. Dat is duidelijk.

Daarom moeten we op zoek naar een nieuw evenwicht. Een evenwicht waarbij landgebruik, natuur en ecosystemen meer in evenwicht zijn waardoor we zonder al te grote ingrepen en kosten op een veilige manier kunnen leven en samenleven in die omgeving. Meer kronkelende beken, overstroombare weiden, meer hooiland, meer bosjes, heggen en knotwilgen in het landschap, groene verbindingen ... Neen, in tegenstelling tot wat velen mogen denken zijn zij geen economische verliespost! Op microschaal voor de specifieke landbouwer of eigenaar misschien wel, op het eerste zicht, maar op een iets grotere schaal, de beekvallei en omliggende dorpen helemaal niet.

Geluklijk is er kentering. De groen-blaauwe plannen van de regionale overheid (P.S. onder druk van Europa) proberen terug naar een beter evenwicht te evolueren door de beekvalleien open en overstroombaar te houden. Maar de uitdagingen zijn nog legio: de verharding aanpakken en terugdraaien (niet nog 10 jaar wachten dus om uitbreidingen te stoppen) en lokaal water ophouden. Een voorbeeldje is ons eigen Groen Neerland te Wilrijk. Vroegen een maisakker die het water zo snel mogelijk afvoerde met reguliere overstromingen in de wijk Neerland (what is in a name, not?). Sinds meer dan 5 jaar is Groen Neerland een superspons die zowel de lokale regenval bergt als bergingscapaciteit vormt voor haar; te veel, gebetonnerde omgeving. Sinds de aanleg van het gebied is Neerland geen enkele keer meer overstroomd!

Laat Groen Neerland dus een symbool zijn van "maaknatuur" die ons door haar systeemfuncties in een beter evenwicht brengt tussen de natuur en onze voetafdruk.

Hugo Waeterschoot

Bestuursleden en coördinatoren

Hugo Waeterschoot, voorzitter en coörd. Beleidswerkgroep
03/455 22 12 - 0477/33 23 30
hugo.waeterschoot@scarlet.be
Erlend Hansen, secretaris
0472/78 20 58- erlend.hansen@skynet.be
Sofie Calcoen, penningmeester
sofie.calcoen1@gmail.com
Rolph De Ceulaer, coördinatie beheer
rdeceulaer@hotmail.com
Maurice De Neve, beheer Fort 7
maurice.deneve1@gmail.com
Rudi Leemans, beheer Groen Neerland
03/828 43 16-rudolf.leemans@telenet.be
Niels Schild, coördinator communicatie
natuurpunt.zuidrand@gmail.com
Lucy de Nave, bestuurslid
03/237 99 52-Lucy.denave@gmail.com
Nicole Boussemaere, bestuurslid
013/30 85 47
nicole.boussemaere@gmail.com
Maggy Troffaes, bestuurslid
03/827 83 60-maggy.troffaes@skynet.be
Floris Van Volssem, bestuurslid
03/455 23 05 -mariannejmm@gmail.com
Els Wynants, bestuurslid
0497/42 74 29-wynantsels@gmail.com
Stany Marichal, bestuurslid
0478/56 45 84
stanislas.marichal@telenet.be
David Wouters, bestuurslid
0476/414174
monument.fort7@zuidrand.be

Contactinformatie

Fort 7:
Natuur: contact.fort7@zuidrand.be
Monument: Philippe Vanhove
03/825 02 43-philippevanhove01@gmail.com

Groen Neerland: Groen.Neerland@zuidrand.be
Rudi Leemans - 03/828 43 16

Uilenbos: Uilenbos@zuidrand.be

Edegemse beekvallei:
Edegemse.beekvallei@zuidrand.be

ARDEA: ardea@hobokensepolder.be

Redactie rAntGroen

rAntGroenverantwoordelijke:
Guido Van Boeckel
03/455 01 27-redactie@zuidrand.be

Verdeling: Sofie Calcoen
contactgegevens: zie bestuursleden

Verslagen te zenden naar:
Tuur Wuylts
03/449 99 11-arthurwuyts@telenet.be

Zuidrand.waarnemingen.be:
Veerle De Saedeleer,
vee_saddler@yahoo.co.uk

Deze rAntGroen werd vast en zeker door één van onze vrijwilligers in je brievenbus gepost, wat ons heel wat kosten bespaart. Het uitgespaarde geld gebruiken we voor nieuwe natuuraankopen en beheermateriaal. Voor Wilrijk zijn we op zoek naar 2 extra bedelers die zich 4x per jaar een tweetal uurtjes kunnen vrijmaken. Je mag natuurpunt.zuidrand@gmail.com contacteren als je ons wil helpen.

Lidmaatschap Natuurpunt: 30 euro per jaar te storten op rekening van Natuurpunt vzw (BE17 2300 0442 3321 BIC:GEBABEBB) met vermelding: lidmaatschap, Afd. Zuidrand Antwerpen, naam en adres. Als lid van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen ontvangt u het algemeen verenigingsmagazine Natuurblad en ons afdelings tijdschrift rAntGroen.

Adreswijziging: elke adreswijziging moet rechtstreeks gemeld worden aan Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11 - 2800 Mechelen (https://www.natuurpunt.be/pagina/adreswijziging-doorgeven)

Abonnement op rAntGroen: voor leden van andere afdelingen door storting van 10 euro op onze rekening BE02 9799 7675 4740 BIC: ARSPBE22 met vermelding van: uw lidnummer, naam en adres.

Indien u rAntGroen enkel elektronisch wenst te ontvangen kan u dit melden bij Sofie - sofie.calcoen1@gmail.com

Omslagfoto:
Goudhaantje - foto: Eddie Schild

Foto's p.2: Kraanvogel(s) in de vlucht
boven: foto: Maarten Mortier
onder: foto: Guy Borremans

editoriaal

Alle betalingen voor onze afdeling dienen te gebeuren op volgende rekening:
BE02 9799 7675 4740 BIC: ARSPBE22 van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen.
Op uw betalingen steeds reden van betaling, uw naam en e-mail adres of telefoonnummer vermelden a.u.b.

Fiscaal aftrekbare giften (min. 40 euro) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening
BE56 2930 2120 7588 BIC: GEBABEBB van Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen
met vermelding "Afdelingsfonds 3722, Zuidrand Antwerpen".

Verzekering: ieder lid is verzekerd inzake burgerlijke aansprakelijkheid bij deelname aan de Natuurpuntactiviteiten. Niet-leden gaan mee op eigen verantwoordelijkheid.

Inschrijving voor de autobustochten: de prijs is afhankelijk van de afstand. Zie hiervoor de bepalingen bij de desbetreffende aankondiging.

De eerst ingeschrevenen hebben voorrang indien de deelnemingsprijs betaald werd. Wie na storting niet mee kan, moet zo vlug mogelijk de leiding verwittigen zodat mensen die op de wachtlijst staan, kunnen meegaan.

Indien er onvoldoende inschrijvingen zijn, gaat de tocht door met eigen wagens.

Annulatie bij autobustochten: leden die door ernstige redenen niet kunnen deelnemen en uiterlijk 2 dagen vooraf de leiding verwittigen, hebben recht op een tegoedbon voor een volgende bustocht.

Annulatie bij weekends en reizen: om tijdig vervanging te vinden vragen we u om afzegging zo spoedig mogelijk te melden. Teneinde de kosten te recupereren vragen we steeds 10 % van de totale prijs bij afzegging. Bij afzegging binnen de maand voor de reis dient er minimum 25 % van de totale prijs te worden betaald of de reeds gemaakte kosten indien deze hoger liggen dan 25 %.

Corona veilig: wat ook de Coronavorwaarden zouden zijn in deze periode, we houden het steeds veilig. Kijk voor de laatste berichtgeving rond Corona op onze website.

Zondag
2. 1 - 14.15u.

Fort 7, Wilrijk
Nieuwjaarswandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u. ter plaatse
Inschrijven verplicht !

Onze laatste nieuwjaarswandeling dateert van 2020 net voor de Corona pandemie de wereld in zijn ban kreeg, tijd dus om onze traditie opnieuw in ere te herstellen en alle feestelijkheden van de voorbije dagen fijn af te ronden. We halen een frisse neus en maken een rustige wandeling op ons fort.

Daarna is er wanneer de Coronamaatregelen en de weersomstandigheden het toelaten, tijd om nog even terug te blikken op 2021 en vooruit te kijken naar wat 2022 ons brengen zal bij een Gageleer, wijntje, koffie, of thee in ons stamlokaal "de IJsvogel".

Inschrijving noodzakelijk via de website van Natuurpunt

Afspraak: 14.15 uur, aan de ingang van Fort 7 Legerstraat 40 (schuin tegenover nr. 75) te 2610 Wilrijk Antwerpen. Let op het spandoek van Natuurpunt aan de ingang. Einde van de wandeling voorzien rond 16.30 u. Nakaarten tot ? u

Mee te brengen: je verrekijker en eventueel een fototoestel. Stevig schoeisel of bij regenweer laarzen, eventueel regenkledij

Gids: de Fortgidsen

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Zaterdag
8. 1 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Fort 7 is het meest volledig bewaarde van de nog resterende forten van de 19de-eeuwse verdedigingsgordel van Antwerpen. Het is zowel beschermd bouwkundig erfgoed als een natuurreservaat van meer dan 30 hectare in beheer van Natuurpunt. De combinatie van imposante bouwwerken, 160 jaar fascinerende geschiedenis, en prachtige natuur maken van elk bezoek aan het fort een bijzondere ervaring.

Doordat er geen bladeren aan de bomen staan, zijn veel van de uitwendige structuren van het fort het beste te zien in de winter. Daarom gaan in dit seizoen onze erfgoedwandelingen voor een groot stuk over en langs de wallen. Daarop staan aarden, gemetselde, en betonnen constructies met een vaak uniek ontwerp of bewaringstoestand. Zo is er de artillerie-ingang waarvan het metselwerk eruitziet alsof het van gisteren dateert, een paar originele geschutopstellingen op het zijfront, een flankeringsbunker uit ca. 1909 voor twee snelvuurkanonnen op plaataffuit, en een Duitse waarnemings- en mitrailleurspost uit de Tweede Wereldoorlog. Verder bezoeken we onder meer ook de binnenplaats van het imposante reduit.

Deelname: om in te schrijven, of met elke vraag om info over het bezoek, ga naar fort7.anhaga.be/wandeling of stuur een e mail naar monument.fort7@zuidrand.be met vermelding van aantal bezoekers en een mobiel nummer. We laten u dan snel weten of er plaats is, en anders welke alternatieven er zijn.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zaterdag
15. 1 - 10u. of 13u.

Natuurwerkdag Uilenbos

Afspraak:
via Boshhoekstraat, Hove

Einde: 12u. of 15u.

Het broekbosdeel van het Uilenbos herbergt heel wat voorjaarsplanten. Ze gedijen er in het vroege voorjaar wanneer het zonlicht de bodem kan bereiken. In de natuur zorgt het everzwijn meestal voor een natuurlijke verjonging van het bos wat hier niet het geval is. Dus steken we vandaag een handje toe ! Het is een intensieve taak maar vele handen maken het werk licht(er) natuurlijk. De werken van vandaag bestaan dan ook uit het verwijderen van overvloedige opgroei van esdoorn en populier. We verwerken het omgezaagde hout tot mooie takkenrillen waar vogels en zoogdiertjes nadien hun onderkomen vinden. We werken vandaag in 2 shiften: van 10u.-12u. en van 13u. tot 15u. Je bent vrij om één of beide shiften mee te werken.

Meebrengen: zorg wel voor goede werkhandschoenen en stevig schoeisel en een picknick wanneer je over de middag zou blijven. We zorgen dan alvast voor soep. Bij echt slecht (nat) weer, gaat enkel de voormiddagshift door.

Afspraak: Uilenbos aan de stenen brug over de beek in het bos. Best te bereiken via toegang Boshhoekstraat.

Leiding: Rolph de Ceulaer en Hugo Waeterschoot; te bereiken via Uilenbos@zuidrand.be

Iedereen is welkom op alle wandelingen. Honden zijn niet toegestaan op onze activiteiten.
De gids/leiding treedt op als educatieve begeleider van Natuur- en Milieueducatie Natuurpunt.
Kostendelend vervoer aan 5 eurocent/km wordt op de afspraakplaats georganiseerd. ARDEA activiteiten aan 7 eurocent/km

Zaterdag
22. 1 - 20u.

Districtshuis, Wilrijk
Winteravond - Uilen

Afspraak: Bist 1

Einde: 22.30u.

Inschrijven verplicht

Uilen zijn vogels die tot de verbeelding spreken o.a. door de veelal nachtelijke levenswijze (behalve Steenuil en Velduil). Buiten onze gewone inheemse soorten komen ook de Oehoe en enkele noordelijke soorten aan bod. Erik Vervoort, de voordrachtgever, is educatief medewerker van NP- C.V.N. en heeft jarenlange ervaring als natuurgids! Hij zal heel wat weten te vertellen over voorkomen, voedsel, zintuigen, voortplanting enz. Er is gelegenheid tot het stellen van vragen. Het wordt zeker een boeiende avond !

Hou U strikt aan de geldende coronaregels !

Afspraak: om 20u., Districtshuis Wilrijk, Bist 1. Einde omstreeks 22.30 u.

Bijdrage in de onkosten: 3 € (graag gepast geld meebrengen !)

Leiding: Tuur Wuyts - 03/449 99 11

Zondag
23. 1 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 8 januari.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zaterdag
29. 1 - 9.30u.

Fort 7, Wilrijk
Vleermuizentelling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 15u.

Inschrijven verplicht

Ieder jaar tellen we de vleermuizen die overwinteren in de fortgebouwen. Al zijn de aantallen niet spectaculair te noemen, het blijft toch steeds een speciaal evenement.

Afspraak: we starten de telling rond 9.30 u. aan het lokaal de IJsvogel (ingang Fort VII aan de Legerstraat 40 te Wilrijk).

Het Fort is groot dus zijn we tegen de middag absoluut nog niet rond. Breng daarom best je boterhammetjes mee. Drink (incl. koffie) kan je in ons lokaal krijgen.

Aangezien we de vleermuizen niet mogen verstoren dient alles in stilte te gebeuren en beperken we het aantal deelnemers strikt (max. 10 personen). Vandaar dat we U willen vragen om voorafgaandelijk in te schrijven voor deze activiteit via hugo.waeterschoot@scarlet.be. De excursie is kindvriendelijk (min 8j).

Het einde is voorzien rond 15u.

Meebrengen: een goede zaklamp met degelijke batterijen is een absolute noodzaak. Voorzie warme kledij.

Leiding: Hugo Waeterschoot - 03/455 22 12

Zaterdag
29. 1 - 13.30u.

Kesselse Heide, Nijlen
Mossentocht

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 17u. ter plaatse

Het provinciaal domein de Kesselse Heide is de poort van de Kempen. Dat het bekend is voor zijn heidelandschap zal u niet verbazen. Dit gecombineerd met het Hoogbos en Het Goor (elzenbroek) aan de overkant van de straat hebben we alle biotopen ter beschikking voor een gevarieerd mossenprogramma. Vandaag nemen we de mossen eens stevig onder de loep. We hebben vooral aandacht voor de algemene soorten, maar als er ergens een "specialleke" staat gaan we daaraan niet voorbij. In deze periode kapselen vele mossen, zorgen ze dus voor de voortplanting. Niet alle soorten kunnen in het veld op naam gebracht worden, maar er zijn er genoeg om ons een paar uurtjes bezig te houden.

Buiten de mossen is er het landschap om van te genieten en als er een interessante paddenstoel staat of een Buizerd passeert, laten we die niet schieten.

Als er sneeuw ligt of het vriest te hard, dan maken we er een landschapswandeling van. Als het weer echt slecht is, neem dan even contact met Walter.

Afspraak: Voorverzamen om 13.30 u. op de parking van de Bist in Wilrijk. Samenkomst om 14 u. op de parking van de Kesselse Heide aan de Lindekensbaan in Kessel/Nijlen.

Gps: Lindekensbaan tussen 95 en 135 in Kessel/Nijlen

Google Maps: <https://goo.gl/maps/J2cGVG7EooBeNQLeA>

Einde rond 17 u. ter plaatse.

Mee te brengen: loep, fototoestel, bottines of laarzen, regenkledij.

Gids: Leo Van Herbruggen en Walter Van Spaendonk

Leiding: Walter Van Spaendonk - 0479/98 57 77 - walter.van.spaendonk@skynet.be

Zaterdag
5. 2 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 8 januari.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zaterdag
12. 2

Digitale ANKONAdag

Voor verdere informatie verwijzen we graag naar de website van de provincie:
<https://www.provincieantwerpen.be/>

Zaterdag
19. 2 - 18u.

De Ark, Mortsel
LAV

Afspraak: Groenstraat

Einde: 22.30u.

Inschrijven verplicht

Zie verder in dit nummer

Zondag
20. 2 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 8 januari.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zondag
27. 2 - 7u.

Vogeltocht Oostkantons

Afspraak:
Boomssteenweg 333, Wilrijk

Einde: omstreeks 13.30u.

Inschrijven verplicht

Op het eigenste moment dat ik deze tekst opstel, trekken de Kraanvogels wederom "en masse" richting zuiden, naar hun overwinteringsgebieden in Frankrijk, Spanje of sommige zelfs tot in Marokko. Tijdens deze tocht hopen we deze enigmatische soort ook te zullen zien, zij het dan wanneer ze in omgekeerde richting terug richting de broedgebieden in Noord-en Oost-Europa trekken (of tegenwoordig ook in de Lage Landen, natuurlijk!). Mochten de kranen verstek geven, is dat nog geen ramp. Tijdens ons bezoek aan de Oostkantons, zoeken we ook naar spechten die in deze tijd van het jaar actief worden. Vermits de bomen nog behoorlijk kaal zijn, vallen deze gemakkelijker te observeren dan later op het jaar. Wie weet vinden we zelfs nog een Grijskopspecht, hoewel van die soort het afgelopen decennium de aantallen enorm geslonken zijn in onze contreien. Andere leuke soorten die we vandaag mogelijk zien, zijn Rode wouw, Notenkraker, Waterspreeuw en Kruisbek. We vertrekken goed op tijd om zo tijdig ter plekke te zijn om zo van hopelijk heel wat vogelgeweld te kunnen genieten.

Inschrijven via ardea@hobokensepolder.be.

Afspraak: vertrek met eigen wagens (kostendelend vervoer) om 7u. aan de Bist

Mee te brengen: picknick, drank, stevig en waterdicht wandelschoeisel (ev. Laarzen), vogelgids, telescoop, verrekijker, regenkledij.

Leiding: Hugo Waterschoot 03/455 22 12 en hugo.waeterschoot@scarlet.be

Gids: Wim Roelant 0477/34 07 21 en roelantwim@gmail.com

Zaterdag
5. 3 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 8 januari.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zaterdag
5. 3 - 18.20u.

Slaaplaatsstelling
Halsbandparkieten

Afspraak:
Boomsesteenweg 333, Wilrijk

Einde: omstreeks 18.45 u.

Inschrijven verplicht

De Halsbandparkiet is vandaag de dag geen onbekende meer. Je kan deze felgroene exoot met zijn rode snavel overal in de parken maar ook in je eigen tuin tegenkomen. Meestal in luidruchtige groepjes schuimen ze de parken en tuinen af op zoek naar fruit en noten. Ook de voedertafels die we in onze tuinen zetten met een rijk gevulde variatie aan lekkers voor onze inheemse vogels, laat hen niet onberoerd. In de wintertijd zullen zij mee aanschuiven en moeten de kleinere zangvogels even plaats maken.

Wat een tiental jaar geleden nog een uitzonderlijke verschijning was, is het nu een alledaagse fenomeen geworden en ze voelen zich overal thuis waar er wat te rapen valt.

Het begon allemaal zeer onschuldig in 1974 wanneer het Melipark in Brussel sloot en men deze vogels samen met de Alexanderparkiet en de monniksparkiet, vrijgelaten heeft. Wie had toen kunnen denken dat deze exoot zich zo goed kon aanpassen aan ons klimaat en verstedelijkte omgeving. De Alexanderparkiet en de Monniksparkiet hebben een kleine populatie ontwikkeld in het Brusselse gewest.

Om de impact van deze nieuwe vogelsoort op onze inheemse flora en fauna beter in kaart te brengen is het noodzakelijk om de aangroei van de populaties en leefgebieden te monitoren.

We zijn nu zeer benieuwd of de spectaculaire toename van Halsbandparkieten die we de laatste jaren konden vaststellen kan worden bevestigd.

Vandaag organiseert ARDEA een slaaplaatsstelling in de omgeving van het Kielpark waar we al enkele jaren de Halsbandparkietslaapplaats monitoren met steeds toenemende aantallen. Iedereen is welkom om die avond mee te tellen. En misschien krijg je ook andere kleurvarianten te zien zoals de gele en blauwe Halsbandparkiet. Of wie weet krijgen we wel een Alexanderparkiet en/of een Monniksparkiet te zien.

Afspraak: om 18.20 u., hoek Willem Eekelersstraat en de Volhardingsstraat. Kijk ook naar het ARDEA blog om de juiste plaats van samenkomst te zien. De exacte slaapplaats van deze exoot kan wel eens wisselen. Einde rond 18.45 u.

Aanmelden: voor 3 maart via mail naar ardea@hobokensepolder.be of telefonisch via Walter, want in geval van slecht weer of negatieve COVID19 maatregelen wordt deze telling verplaatst naar een ander moment of afgelast

Meebrengen: wandelschoenen, verrekijker

Begeleiding: Walter De Weger - 0495/23 77 10

foto's: Kraanvogel - foto: Guy Borremans

Halsbandparkiet - foto: Walter De Weger

Zondag
6. 3 - 13.50u.

Noordelijk eiland, Wintam
Vogeltocht

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 16.30u. ter plaatse

Inschrijven verplicht

Dit natuurgebied, gelegen tussen Rupel, het zoekkanaal naar Brussel en een stukje Schelde wordt beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos. Er zijn 3 plassen waar watervogels overtrekken, pleisterden of broeden. Ook langs de oevers van de Rupel zitten er vogels in het riet of in struiken. Het Noordelijk eiland is een van de betere plaatsen om vogels te "spotten". Om het eiland te bereiken nemen we de veerboot aan Tolhuisveer te Schelle om 14.30 u. De wandeling zelf loopt over verharde wegen. Stevig schoeisel volstaat dus. Vergeet uw mondmasker niet.

Afspraak: om 13.50 u. op de parking van de Bist in Wilrijk. Einde omstreeks 16.30 u.

Mee te brengen: verrekijker, telescoop (indien mogelijk), determinatiegids en aangepaste kleding

Gids: Tuur Wuyts

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Zondag
13. 3 - 9.30u.

Bourgoyen-Ossemeersen

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 17.30 u.

De Bourgoyen-Ossemeersen te Drongen liggen maar op een boogscheut van het centrum van Gent en vormen de vroegere meersen van de Leie. Laat je vandaag verrassen door dit "stadsreservaat". Het gebied is behoorlijk groot en herbergt een schat aan natuurwaarden! Op het einde van de winter en het begin van de lente huizen er tijdelijk duizenden eenden en steltlopers die mooi en van dichtbij te bewonderen zijn, inclusief enkele zichten vanuit kijkhutten.

We wandelen vandaag op een rustige wijze rond het ganse gebied (5-6 km) waarbij we een prachtig uitzicht krijgen op dit reservaat en de pleisterende vogels. Verwacht je maar aan massa's Smienten, Pijlstaarten, Slobeenden, Wintertalingen, ganzen en mogelijks reeds enkele Rosse grutto's, parende Aalscholvers (mooi te bewonderen vanuit de kijkhut) en wie weet een jagende Slechtvalk. Het gebied staat ook bekend voor pleisterende Kemphanen in deze periode, al moeten we daar een beetje geluk bij hebben natuurlijk. Deze excursie is dan ook ideaal voor wie deze vogels wil leren kennen aangezien de waarnemingsomstandigheden, zeker bij goed weer, vrijwel optimaal zijn.

Meebrengen: goede stapschoenen of laarzen, picknick en verrekijker.

Afspraak: we vertrekken met eigen wagens vanop de Bist te Wilrijk om 9.30 u. en zijn hier terug omstreeks 17.30 u.. Kostendelend vervoer wordt aangemoedigd.

Leiding/Gids: Hugo Waeterschoot - 0477/33 23 30 - hugo.waeterschoot@scarlet.be

Aalscholver - foto: Eddie Schild

Zondag
20. 3 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 8 januari.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zondag
20. 3 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Voorjaarswandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30 u.

Inschrijven verplicht !

Vandaag maken we, met inachtneming van de geldende Coronamaatregelen, de eerste voorjaarswandeling op ons fort. We speuren naar alles wat ontluikt en de winter van zich afschudt. Het bladerdek is nog niet gevormd wat ons kansen biedt om gemakkelijker vogels te spotten.

Na de wandeling kan je, indien de Coronamaatregelen en de weersomstandigheden het toelaten, nog even nakaarten en een glaasje drinken op het terras van ons stamlokaal "de IJsvogel".

Inschrijving noodzakelijk via de website van Natuurpunt

Afspraak: 14.00 uur, aan de ingang van Fort 7 Legerstraat 40 (schuin tegenover nr. 75) te 2610 Wilrijk Antwerpen. Let op het spandoek van Natuurpunt aan de ingang. Einde van de wandeling voorzien rond 16.30 u.

Kledij: stevig schoeisel of bij regenweer laarzen, eventueel regenkledij

Mee te brengen: je verrekijker, fototoestel en loepje.

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Inge Lathouwers - 0475/85 51 90

Nicole Boussemaere - 0494/71 59 32

Zaterdag
26. 3 - 7u.

start Lentetrekellingen
Scheldedijk, Hobokense Polder

Zie verder in dit nummer

Zaterdag
26. 3 - 18.30u.

Nacht van de Steenuil

**Afspraak: zaal boven Bib.,
Hove**

Einde: omstreeks 21u.

Inschrijven verplicht

Voor de vijfde keer organiseert Ardea's Roofvogel & Uilen werking (ARUW) een info avond met fietstocht in het kader van de nationale Nacht van de Steenuil, dit keer terug in samenwerking met de Milieu- en Natuurraad van Hove.

Tijdens een beeldrijke voordracht nemen we u mee in de wereld van de uilen die in onze contreien (nog) voorkomen, met speciale aandacht voor de kleinste soort: het steenuiltje. Deze vogelsoort is typisch voor landelijk gebied met knotwilgen en weiden waar paarden of schapen worden gehouden. Ook in ons werkingsgebied zijn er nog enkele geschikte biotopen waar de steenuil voorkomt. Door het plaatsen van geschikte broedkasten, in overleg met lokale boeren of grondeigenaars, krijgen ze meer kansen om te overleven. Na of voor deze voordracht gaan we met de fiets op zoek naar de echte Steenuilen. Tijdens deze stille en trage fietstocht waar we regelmatig halt houden, hopen we ze echt te horen en zelfs te zien. Er is geen garantie, maar in deze tijd van het jaar is er een grote kans op waarnemingen. Het is even geleden dat we de Nacht van de steenuil konden laten doorgaan door de welgekende reden, maar we doen toch terug een poging en mits de coronacijfers onder controle blijven moet dit lukken.

Afspraak: te Hove, zaal boven de bibliotheek (naast de kerk).

Start: om 18.30 u., einde rond 21u. Deze avond is geschikt voor alle leeftijden.

Mee te brengen: Fiets in rijkklare toestand voorzien van licht, veiligheidshesje, eventueel verrekijker.

Inschrijven: voor 24 maart 2022 via een e-mail naar ardea@hobokensepolder.be, met vermelding van Nacht van de steenuil: naam en het aantal personen, graag ook een gsm nummer: kan van pas komen in corona tijden. Let op! max. 30 personen.

Coördinatie: Eddie en Niels Schild

Hugo Waeterschoot - 0477/33 23 30

Zaterdag
2. 4 - 14u.

**Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling**

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 8 januari.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zondag
3. 4 - 10u.

Voorjaarswandeling Uilenbos

**Afspraak:
ingang Lintsesteenweg, Hove**

Einde: 12.30 u. ter plaatse

Inschrijven !

In deze periode is het Uilenbos op zijn mooist met de bloei van de voorjaarsflora, al hangt dit natuurlijk steeds een beetje af van de weersomstandigheden. In het drogere beuken/eikenbos valt nog weinig te ontwaren al steken daar de eerste varens hun kopje boven het zand en zorgt de witte Klaverzuring op sommige plaatsen voor enige kleur. Dit staat in schril contrast tot het hakhoutbos in de beekvallei, waar nu de voorjaarsflora volop bloeit. De gele kleur van het Speenkruid en de Sleutelbloem, de wit-rose tinten van de Bosanemonen en de paarse kleur van hondsdrif geven het bos een verfrissende "look", een streling voor het oog. En natuurlijk bestaat er steeds de kans dat we een ree spotten al zijn deze in dit seizoen een beetje schuwer. Kindvriendelijke wandeling.

Afspraak: om 10 u., toegang Uilenbos aan de Lintsesteenweg te Hove (ter hoogte van het waterzuiveringsstation).

Meebrengen: stevig schoeisel en een verrekijker indien de gelukkige bezitter.

Leiding: Hugo Waeterschoot - 0477/33 23 30 - hugo.waeterschoot@scarlet.be

Zondag
10. 4 - 14u.

Fort7, Wilrijk
Voorjaarswandeling 2

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 17u.

Inschrijven verplicht !

Kon je er op 20 maart niet bij zijn dan hebben we goed nieuws want vandaag maken we, met inachtneming van de geldende Coronamaatregelen, onze tweede voorjaarswandeling op ons fort. We speuren naar alle voorjaarsbloeiërs en genieten van de reeds aanwezige vlinders en het gezang van de vogels die zich opmaken om een nieuwe kroost groot te brengen.

Na de wandeling kan je, indien de Coronamaatregelen en de weersomstandigheden het toelaten, nog even nakaarten en een glaasje drinken op het terras van ons stamlokaal "de IJsvogel".

Inschrijving noodzakelijk via de website van Natuurpunt

Afspraak: 14.00 uur, aan de ingang van Fort 7 Legerstraat 40 (schuin tegenover nr. 75) te 2610 Wilrijk Antwerpen. Let op het spandoek van Natuurpunt aan de ingang. Einde van de wandeling voorzien rond 16.30 u.

Kledij: stevig schoeisel of bij regenweer laarzen, eventueel regenkledij

Mee te brengen: je verrekijker, fototoestel en loepje.

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Nicole Boussemaere - 0494/71 59 32

Zaterdag
16. 4 - 7.45u.

Polders Kruibeke & Rupelmonde

Afspraak:
Boomsesteenweg 333, Wilrijk

Einde: omstreeks 13u.

Inschrijven verplicht

Tijdens deze uitstap gaan we vogels waarnemen in het grootste overstromingsgebied van Vlaanderen. Het gebied van 600 hectare natuur is nog in volle ontwikkeling, maar heeft zich op korte tijd getransformeerd tot een topgebied voor vele vogelsoorten. Ook voor zoogdieren is het een rijk gebied: naast de talrijke reeën komt de Bever er voor en er werd zelfs al een paar keer Otter waargenomen. In het najaar deden we deze tocht al eens, maar nu zullen er veel andere soorten vogels te zien zijn. Wie weet nemen we misschien wel een andere weg. De zangvogels zullen zich zeker laten horen. We wandelen langs de Scheldedijk waar we een prachtig zicht hebben op de wetlands, de imposante Schelde en de brede slikplaten aan de in- en uitwateringssluizen.

We vertrekken om 7.45u. vanaf de parking aan de Boomsesteenweg 333, Wilrijk (ter hoogte van 't Spant) en rijden indien mogelijk kosten-delend (0,07 cent/km).

Afspraak: om 8.10 u. aan de veersteiger Callebeek. Parkeren kan in de Callebeekstraat of Scheldestraat te Hemiksem. Op de veerboot, die stipt vertrekt om 8.20 u., is het dragen van een mondkapje nog verplicht. Met de veerboot van 13 u. steken we terug de Schelde over en sluiten we af.

Te voorzien: stevige wandelschoenen, aangepaste kleding, verrekijker en/of telescoop, versnapering.

Gids: Marc Hofman

Inschrijven bij Ardea: ardea@hobokensepolder.be met vermelding: excursie Rupelmonde, aantal personen, waar u zal aansluiten (Wilrijk of Hemiksem), graag ook gsm nummer.

Opgelet: het aantal deelnemers wordt beperkt.

Zaterdag
16. 4 - 15u.

Telling Blauwe reiger broedparen

Afspraak:
ingang Schoonselhof

Einde: omstreeks 13u.

Inschrijven verplicht

Vogelwerkgroep Ardea telt dit jaar al voor het 8e opeenvolgende jaar het aantal broedparen van haar boegbeeld Ardea cinerea, de Blauwe reiger dus, in het Engels bos van de stadsbegraafplaats Schoonselhof te Wilrijk. Ook dit jaar trekken we behoedzaam en voorzichtig één keertje de kolonie in om de evolutie op te volgen. In het verwilderde bos achter de kasteelvijver nestelen de reigers er vooral in de kruinen van Grove dennen. Vorig jaar stelden we, na een strenge vorstperiode in februari, een duidelijke terugval vast van het aantal broedkoppels, van 59 koppels (in 2020) naar 36. Voor sommige vis-en/of amfibieën etende soorten, als IJsvogel en Blauwe reiger, kunnen dichtgevroren waters voedseltekort en bijgevolg oversterfte veroorzaken. Wij zijn benieuwd hoe het de Blauwe reigers dit jaar zal vergaan; blijft de populatie op hetzelfde niveau of is er weer spraken van een toename?

Opgelet: bij slecht weer wordt de telling verplaatst naar een latere datum. In dat geval worden de deelnemers ten laatste op zaterdagmorgen verwittigd

Praktisch: Start: 15.00 uur, einde ca 17.30 uur. Vermits we het aantal deelnemers ter voorkoming van mogelijke verstoring beperken, is aanmelding vooraf nodig. Wie wil deelnemen geeft dus vooraf een seintje met opgave van je telefoonnummer aan ardea@hobokensepolder.be.

De afspraakplaats is aan de oostelijke ingang van het Schoonselhof, op de hoek van de Leger- en de Koornbloemstraat te Wilrijk.

Meebrengen: verrekijker, stevige stapschoenen, hoofdbescherming. Eventueel camera.

Coördinatie: Luc Van Schoor - 0494/33 63 09

Blauwe reiger - foto: Kathy De Lange Blauwborst - foto: Eddie Schild

Zondag
17. 4 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 8 januari.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Maandag
18. 4 - 13u.

Zoniënwoud, lentewandeling

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 16.30 u. ter plaatse

Inschrijven verplicht

Met zijn 4421 ha is het Zoniënwoud het grootste beukenbos van Vlaanderen. Goed voor eindeloos wandelplezier. Van de laatste ijstijd tot op heden zorgde het Zoniënwoud voor brandhout, de bouw van huizen, schepen... Het was ook een schuilplaats voor legers. Sinds 2017 is het UNESCO wereld erfgoed. Erkend als "Natura 2000"gebied is het met zijn "Joseph Zwanepoel" bosreservaat een beschermd gebied voor fauna en flora. De meer dan 200 jaar oude majestueuze kathedraalbeuken zijn de blikvangers van dit uniek, bewaard en beschermd landschap. De huidige samenstelling van het woud vindt haar oorsprong in de Oostenrijkse tijd. In de strooilaag genieten lentebloeiers van het gefilterde zonlicht. En er is nog meer... Zowel de historiek als de verschillende beheervormen uit het verleden als het heden komen aan bod. Uw gids zal u een antwoord geven op de immer weerkerende vragen wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe. Inschrijven is verplicht.

Afspraak: we vertrekken met eigen wagens aan de Bist te Wilrijk om 13.00u. (kostendelend vervoer) en eindigen rond 16.30 u. ter plaatse. Je kan rechtstreeks om 14.00 uur naar het gebied gaan. Ingangspoor Bosmuseum: Duboislaan 2, 1560 Hoeilaart

Mee te brengen: stevige stapschoenen, fototoestel, veldgidsen, loepje, verrekijker.

Gids: Marc Verhelst

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Zondag
24. 4 - 8.30u.

Viersels Gebroekt

Afspraak:
Boomssteenweg 333, Wilrijk

Einde: 12.30 u. ter plaatse

Inschrijven verplicht

In deze periode van het jaar ligt het Viersels gebroekt, een open landschap met beemden, ruigten, rietkragen en enkele meanderende beken in de Kleine Netevallei, ongeveer 20 km ten oosten van Antwerpen, er op z'n mooist bij. Hopelijk staan er, na de overstroming van het gebied in de voorbije maanden, nog enkele ondiepe plassen in de beemden. Naast late wintergasten zoals Pijlstaart trekken die dan migrerende steltlopers en lentebodes zoals Zomertaling aan. Trouwe broedvogels zoals Blauwborst en Sprinkhaanzanger zijn intussen teruggekeerd uit het zuiden en claimen de beste territoria. Met wat geluk vliegt er een Rode of Zwarte wouw over en wie weet duikt er weer een zeldzame dwaalgast op, zoals de Griel op 25 april vorig jaar.

Als de zon van de partij is kunnen we tijdens onze rondwandeling van ca. 6 km ook volop genieten van de ontluikende lenteflora en rondfladderende dagvlinders. Tussendoor praat de gids je bij over de recente evolutie van het natuurgebied en het soms moeilijke samenleven met de Bever, die zich hier een tiental jaren geleden vestigde.

Afspraak: vertrek met eigen wagens (kostendelend à 0,07 euro/km) onder het viaduct aan 't Spant, Boomssteenweg 333 te Wilrijk om 8.30 u. . Aansluiten kan ook tegen 9.00 u aan de kerk van Viersel (Beemdstraat), mits de gids hiervan te verwittigen. Einde ter plaatse rond 12.30 u.

Inschrijven: via mail naar ardea@hobokensepolder.be, liefst met vermelding van gsm-nummer; afhankelijk van de coronamaatregelen kan het aantal deelnemers beperkt worden.

Mee te brengen: waterdicht schoeisel, verrekijker, ev. telescoop

Gids: Rudy Van Cleuvenbergen - 03/ 464 05 57 ('s avonds) - rudy.vancleuvenbergen@skynet.be

Leiding: Eddie Schild - 0498 73 60 77 - eddie.schild@scarlet.be

Zaterdag
30. 4 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 8 januari.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zaterdag 19 februari 18u. - 22.30u. - LAV

Na 2 jaar eindelijk terug een gezellig samenzijn waar je kennis kan maken met het reilen en zeilen van de afdeling, die ondertussen 20 jaar jong is!

Coronaveilig: een Corona-safe ticket is noodzakelijk voor deze activiteit. Bij de ingang zal u gevraagd worden dit te tonen. Verder zullen alle Coronamaatregelen, op dat moment van tel, strikt nageleefd worden. Mochten deze zulk een activiteit niet toelaten dan wordt u tijdig verwittigd.

Iedereen die begaan is met Natuurpunt wordt verwacht, jong of oud, nieuw lid of oude rot. Jij komt toch ook kennismaken met ons programma van 2022?

Jaarlijks stellen we het werkprogramma van onze afdeling aan jullie voor en de mensen die dit willen waarmaken. Vandaag is het zo ver en verwachten we je rond 18h in de mooie en gezellige zaal van de Arkgemeenschap van de Windhoek in de Groenstraat te Hove/Mortsel. Er is beperkte parkeergelegenheid ter plaatse, maar in de onmiddellijke omgeving zijn er voldoende parkeermogelijkheden en is ook makkelijk te bereiken met de bus 50-51-90-91... of de tram 7 of 15 (15 minuten wandelen).

Het programma is best interessant, avondvullend en met veel beeldmateriaal:

- kort overzicht van de afdelingswerking in 2021 en de planning voor 2022 (incl. enkele formele verplichtingen) (18u. tot 19u.)
- (h)eerlijke maaltijd: kaas en wijn of andere drank (19u.-20.45u.)
- Een aantal korte themavoorstellingen (20.45u.-21.45u.) waaronder een filmpje over 20 jaar Natuurpunt en beelden over 20 jaar afdeling... dat wordt leuk.

Onze afdeling richt jaarlijks vele natuuractiviteiten in rond natuurstudie en inventarisatie, beleving en excursies, beheer op Fort 7, Groen Neerland, Uilenbos en Edegem, bosaanplant, enz... We zouden dit allemaal kunnen toelichten... maar beelden zeggen veel meer.

De opbrengst van deze avond gaat ook dit jaar integraal naar een aankoopfonds van de afdeling, ditmaal naar de recente verwerving van een nieuw stuk aan het Uilenbos. We vragen daarom geen vaste prijs voor de maaltijd. Je geeft wat je wil. We geven je enkel een idee van de aankoopwaarde van jullie maaltijd mee; die bedraagt ongeveer 14 € inbegrepen 2 glazen wijn/niet alcoholische dranken. Alternatief, kan je ook voorafgaandelijk een gift storten op ons project van de avond*

Graag willen we vragen om je aanwezigheid te melden aan Erlend.hansen@skynet.be of een SMS aan 0472/78 20 58 met vermelding van je naam en hoeveel personen.

*Giften boven de 40 € zijn aftrekbaar mits gestort op rek n° BE56 2030 2120 7588 van Natuurpunt met vermelding gift fondsnummer project n° 7799 – Uilenbos Lauwerijkbeekvallei

Van 2021 naar 2022, geen éénvoudige stap

2021... hebben we juist uitgewaaid en het nieuwe jaar staat te popelen. Het afgelopen jaar was opnieuw geen gemakkelijk jaar met de gevolgen en naweeën van een tweede, derde en vierde golf. Toch hebben we ons er als afdeling redelijk goed doorgeslagen. De activiteiten herstelden snel vanaf de zomer... maar gingen vanaf december spijtig genoeg terug een beetje op slot. We experimenteerden in februari met onze eerste elektronische LAV, wat gezien de omstandigheden gerust een succes kon worden genoemd, al ontbrak er natuurlijk de warmte van het menselijke contact.

Onze gidsen hebben het in 2021 niet gemakkelijk gehad doordat ze hun geplande en voorbereide activiteiten in het water zagen vallen, of een winteravond of winterzonnende niet kon doorgaan, ondanks alle voorbereiding. Dat was hard en toch mochten we bij de planning van de kalender van 2022 weer op hun enthousiasme rekenen want nog nooit verliep een kalenderplanning zo vlot.

Anderzijds hebben een aantal werkgroepen (inventarisatie, beheer, ...) nauwelijks geleden onder de Coronacrisis terwijl sommige werkgroepen het nauwelijks overleefd hebben. Ardea bijvoorbeeld is door een erg moeilijke periode gegaan, met een doorstart door een nieuwe ploeg gestimuleerd door Eddie Schild. We wensen hen als bestuur veel sterkte toe want er is en blijft vast en zeker veel vraag naar natuurstudie activiteiten rond vogels in onze en omliggende afdelingen. Je kan op onze ondersteuning rekenen.

Ondanks alle perikelen konden we dit jaar weer een aantal hoogtepunten en fijne momenten meemaken zoals de inzet van vele leden om ons lokaal de IJsvogel op te frissen, de opendeur op het Fort waar heel wat mensen op afkwamen, de fijne gezamenlijke activiteiten met de buurt- en groenbouwers van Wilrijk, de behaagactie die weer echt succesvol was, de vele, vele gidsbeurten op het Fort en ga zo maar door. Verder in deze rAntGroen lees je meer over een aantal van de meer recente activiteiten.

Bij deze willen we als afdeling de vele vrijwilligers bedanken die onze afdeling sterk houden zoals de gidsen, de beheerders van onze natuurgebieden, de redactie van rAntGroen en de website, de bestuursleden die zorgden dat de boekhouding en financiën en de planning van alle activiteiten goed verliep, de studiewerkgroepen want zonder hen kunnen we de impact van ons beheer niet meten, en in het bijzonder dit jaar ook de 4 ploegen die zich ingezet hebben voor de expeditie van Natuurpunt en er voor gezorgd hebben dat ondanks de Coronacrisis toch voldoende middelen voorhanden waren om onze recent aangekochte gebieden verder af te betalen en aan het Uilenbos zelfs aan uitbreiding te doen. Voor jullie allen een hele dikke merci !

11 september: Natuurpunt op de infomarkt van Groen-en Buurtbouwers van het district Wilrijk

Voor de eerste keer organiseerde het district Wilrijk een leuke infomarkt waar je kennis kon maken met Groen-en Buurtbouwers. Met dit initiatief streeft Wilrijk naar meer groen, minder verharding en betere lokale opvang van regenwater. Evident dat Natuurpunt deze doelstelling ondersteunde en er mee haar schouders onder zette via een natuur-educatieve stand (zie foto) waar je meteen kennis kon maken met de pakketten van de behaagactie. De regen was wel wat spelbreker maar toch kwam er heel wat volk af en kon de afdeling vooral fijne contacten leggen met de wilrijkse bevolking, ambtenaren en politici die zich inzetten voor een meer duurzaam Wilrijk. Op naar een 2de versie van dit waardevolle initiatief in 2022.

Hove/Edegem/Wilrijk: 10 oktober 2021, ondertekening van het charter voor een beleefbare open ruimte in de Antwerpse Zuidrand

Op initiatief van de provincie, in het bijzonder de Streekvereniging Zuidrand, ondertekenden op 10 oktober 6 gemeenten uit de Zuidrand (Mortsel, Boechout, Lint, Hove, Edegem en Kontich) samen met boeren- en streekorganisaties evenals Natuurpunt een charter voor meer beleefbare open ruimte in de Antwerpse Zuidrand. Hierbij verbinden al deze partners er zich toe om samen te streven naar het bewaken en waar het maar enigszins kan, het verder open houden van de open ruimte. Het fijne aan dit initiatief is dat via overleg getracht wordt, op het eerste gezicht tegengestelde doelstellingen, te verzoenen ten voordele van meer groene open ruimte.

Voor Edegem en Hove ondertekenden Philippe Muyters en Bart Van Couwenberghe (beiden Schepenen voor leefmilieu) dit charter (zie foto) en zaten we de week nadien meteen aan tafel om na te gaan hoe we dit kunnen waarmaken.

Onze afdeling organiseerde die dag heel wat activiteiten om ééniëder kennis te laten maken met de natuurwaarde in deze open ruimte. Zo deden meer dan 100 jongeren mee aan de natuurontdekkingstocht in het Uilenbos, meer dan 70 deelnemers wandelden onder begeleiding in de Edegemse beekvallei en een 20-tal mensen ontdekten Groen Neerland, veelal mensen die deze gebieden nog nooit bezochten. Samen met de gemeente Edegem en Hove gaan we nu vast en zeker nagaan hoe we deze belofte in de praktijk kunnen waarmaken.

27 november, Behaag Natuurlijk 2022: voor het eerst op eigen benen maar meteen een succes want alweer een kilometer haag geplant op weg naar meer biodiversiteit

Sinds meer dan 20 jaar organiseert Natuurpunt op regionaal vlak een Behaag Natuurlijk actie met als doel meer streekeigen plantgoed te promoten. Dit jaar moesten we voor de eerste maal op eigen benen staan doordat de regionale ondersteuning wegviel. Dat liep meteen vlot dankzij de inzet van een aantal nieuwe vrijwilligers en de fijne medewerking van de gemeenten Hove en Edegem. Op deze manier konden we dit jaar weer ongeveer een kilometer tje biodiversiteit, onder de vorm van heggen en hagen, aanleggen. En volgend jaar vast en zeker ... “en nog een kilometer”.

Fort 7 nieuws

Tuur Wuyts

De nazomer kondigde zich aan met een opmerkelijke concentratie van Krakeenden op het gedeelte van het fortwater langs de Dasweg. Op 4 oktober verbleven er tussen de 150 en 200 exemplaren. Nooit zo'n groot aantal van deze soort gemeld op het fort ! En dan de Koperwieken die op 16 oktober reeds gemeld werden. De herfst was dus ingezet.

Een van onze medewerkers keek aardig op toen hij een Eekhoorn zag zwemmen in het fortwater. Heel eigenaardig !

Tijdens de nacht van 20 naar 21 oktober raasde een storm met een kracht van 6 Beaufort over het land met vrij veel schade. Ook op het fort lagen er veel afgerukte takken en dode stammen. De beheerploeg kon weer in actie schieten !

Op 24 oktober kwam een groep Smienten even pleisteren, wat ook niet gewoon is.

Deze herfst weer opmerkelijk veel paddenstoelen zoals Meidoornonsvoetje dat verspreid groeit in de omgeving van . . . Meidoorns natuurlijk. Ge kunt er dan ook niet naast kijken. In een gedeelte van het Waterhoenpad weer talloze exemplaren Grote stinkzwam. Ze verschijnen eerst als “duivelsei” en op een gegeven ogenblik ontplooiën ze zich op zeer korte tijd en verspreiden dan hun typische doordringende geur.

Even terzijde:

Studio 100 had fort 7 weer uitgekozen om gedurende een aantal dagen opnamen te maken voor de populaire jeugdreeks “Nachtwacht”. Het binnenfort vormde, mits de nodige decorstukken, weer een ideale scene voor de filmopnamen.

Nieuws van de amfibieënwerkgroep

Straks wordt het weer lente. Amfibieën worden wakker uit hun winterslaap.

In Edegem wordt er dit jaar geen padden overzetactie georganiseerd. De populatie amfibieën in onze gemeente heeft het de laatste jaren zwaar te verduren gehad doordat keer op keer stukken habitat vernield werden. Het gevolg laat zich raden. Steeds minder padden en salamanders gaan er nog 'op pad' en Bruine kikkers blijven al helemaal weg van Kattenbroek en Arendsnest. Het heeft bijgevolg geen zin om daar nog te gaan patrouilleren dit voorjaar. Toch willen wij ons in Edegem blijvend inzetten om de amfibieën gepaste voortplantingsplaatsen, zomergebieden en winterverblijfplaatsen te bezorgen.

We wachten dus (on)geduldig op het graven van de beloofde nieuwe poelen en het bevorderen van natte natuur. Door het creëren van nieuwe habitats dragen we zo ons steentje bij in het behoud en het verbeteren van de biodiversiteit in onze gemeente en werken we mee aan een klimaatrobuuste natuur.

Alle actuele informatie i.v.m. de huidige 'paddentrek' is steeds te lezen in de Hylakrant, geschreven door Johan Asselberghs van Hyla Beneden-Nete. (Een dikke pluim hiervoor)

Inschrijven voor deze krant kan op onderstaande link.

<https://natuurpuntoudespoorweg.be/contact/inschrijving-hylakrant.html>

Meer info en ook een leuke quiz staan er op de website van Hyla, de reptielen-en amfibieënwerkgroep van NATUURPUNT.

<https://www.hylawerkgroep.be/>

Voor problemen en info i.v.m. padden, kikkers en salamanders in Edegem kan je steeds terecht per mail: KrisV@skynet.be

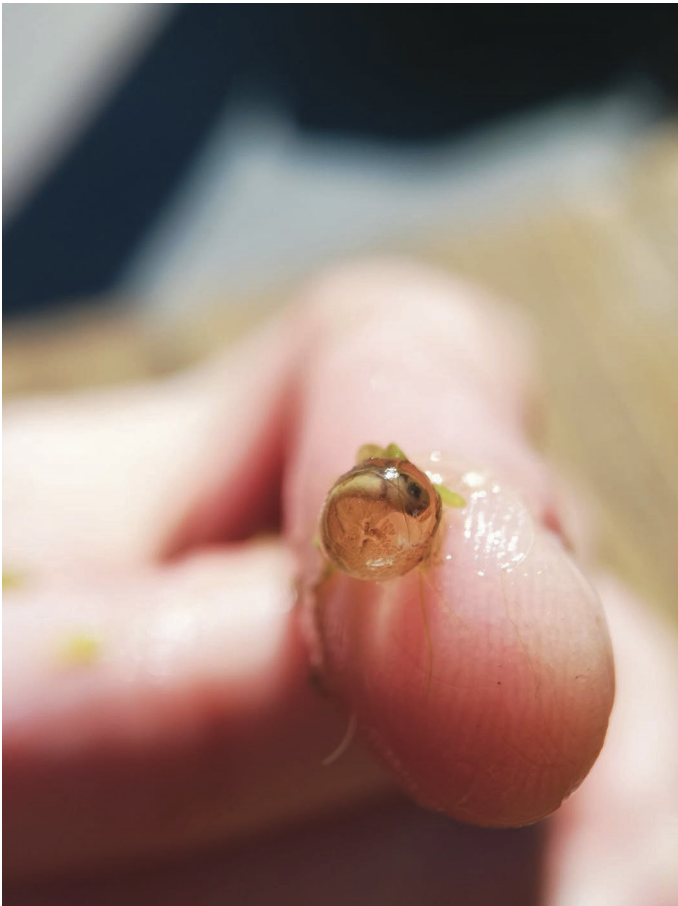

foto's:

onder: babysalamander - foto: Erika

rechts boven: Gewone pad - foto: Fred

rechts onder: Alpenwatersalamander - foto: Kris

We zijn ondertussen in een nieuw jaar aanbeland. We wensen iedereen het allerbeste en een goede gezondheid. De voorbije 2 jaren waren niet gemakkelijk. Dit geldt voor ieder van ons. Tijdens de voorbije coronamaanden hebben velen de tijd genomen om na te denken en even te filosoferen over zijn/haar leven. Sommige kernleden hebben beslist om te stoppen, terwijl anderen zich enkel nog verder inzetten voor de projecten.

In de eerste plaats danken we al deze mensen voor hun jarenlange inzet in de kern en erbuiten. Hun sterke inzet met een groot hart voor vogels, natuur en mensen wordt sterk geapprecieerd door iedereen binnen en buiten Ardea. We wensen hen het allerbeste toe en hopen hen nog regelmatig terug te zien op één van onze activiteiten. De deur staat steeds voor hen open. Ten tweede danken we de mensen die de taken binnen Ardea verderzetten.

Doordat een aantal personen stoppen of andere dingen doen binnen Ardea, is er blijkbaar wat onduidelijkheid gerezen en stelt men zich vragen. Ligt Ardea stil?

Zeker en vast niet!! Het merendeel van de activiteiten blijft gewoon doorgaan. Ondertussen zijn er een paar jonge mensen die zich hebben aangeboden om mee te helpen aan vogelbeschermingsprojecten, wat we erg toejuichen. Ardea wil jonge mensen aantrekken om zeker te zijn van ons verder bestaan en dus bescherming van onze inheemse vogels.

Wat zijn de voornaamste dingen die we zullen blijven doen?

We behouden onze **A.R.U.W. (Ardea's Roofvogel en Uilen Werkgroep)** afdeling. Zij staan in voor het maken, plaatsen, onderhouden, nakijken, proper maken van de nestkasten en het ringen van de vogels die in deze nestkasten broeden. Dit gaat van Kerkuil en Steenuil tot Torenvalk en Slechtvalk. We zijn hierin reeds meer dan 6 jaar actief met schitterende resultaten. De vogels of beter de natuur neemt het terug over en brengt terug balans in de muizen, ratten en duivenpopulaties. Door het verdwijnen van geschikte broedlocaties in bomen zijn we nestkasten beginnen hangen. In onze nestkasten zijn ondertussen al heel wat jongen geboren (zie bijdrage over de broedresultaten van Raf Beyers en Maarten Mortier). Sommige van deze jongen zijn reeds opgegroeid en hebben op zichzelf reeds een eigen nest grootgebracht. Deze gegevens hebben we ter beschikking dankzij het ringnetwerk of stellen we vast in onze nestkasten.

ARDEA info ook te raadplegen via www.hobokensepolder.be/vwg-ardea, via www.zuidrand.be, Facebook of onze Blog. De vogelverslagen zijn te raadplegen via <https://www.hobokensepolder.be/vwg-ardea/vogelwaarnemingen.html>

Ook de **trektellingen op de dijk van de Hobokense Polder** (nabij de Petroleumkaai) blijven doorgaan. Ervaren vogelaars noteren de aantallen en soorten die er passeren tijdens de voor- of najaarstrek. Wens je dit eens van dichtbij te bekijken: van 's morgens tot 's middags worden alle overvliegende vogels genoteerd. Ook als je nog niet veel van vogels en hun geluiden kent, kan dit iets voor jou zijn. Er zijn altijd specialisten aanwezig die je uitleg kunnen geven: kom zeker eens langs! Kijk voor de juiste data en uren op onze blog of hou onze facebookpagina in de gaten. Verder worden de **watervogel-, reigertelling** op het Schoonselhof en de **halsbandparkietentelling** verdergezet. Al het telwerk en de gegevens van de voorbije jaren willen we niet verloren laten gaan.

Ondertussen bieden we al een aantal jaar de Gierzwaluwen extra hulp. We plaatsen zelf **nestkasten voor Gierzwaluwen** of roepen de ondersteuning en kennis in van de gierzwaluwwerkgroep. We helpen elkaar waar we kunnen. De stad en andere instanties hebben soms vragen bij het renoveren van gebouwen of bij nieuwbouw om de biodiversiteit te behouden/versterken. Voor wat de vogels betreft vragen ze onze expertise. Onze ervaring komt hier goed van pas en we staan hen dan ook bij met raad en daad. Geef ons een seintje als je mee wilt helpen zoeken naar broedplaatsen in onze regio. Een aantal broedplaatsen zijn er reeds gekend.

Zeker niet te vergeten zijn onze **gekende excursies**. We trachten het mogelijke te doen om deze excursies verder te zetten. Ondertussen zijn er weer vogeltochten ingepland.

Broedvogelatlas 2020-23 wordt verder afgerond. Hier is hulp gevraagd van andere vogelwerkgroepen of Natuurpunt afdelingen omdat heel wat van de te tellen vakken buiten onze regio liggen.

We kunnen uiteraard niet alle projecten opnoemen waar onze vrijwilligers aan meewerken. Er zijn nog heel wat andere (beschermings-)projecten waar we mee bezig zijn. Wens je zelf mee vogels te beschermen en wil je je daarvoor inzetten, kan je ons steeds een mailtje sturen (ardea@hobokensepolder.be). We zoeken nog specifiek mensen voor bescherming van weidevogels (via de boeren) en Gierzwaluwen.

Om af te sluiten wil ik van harte alle vrijwilligers, zowel voor als achter de schermen van Ardea!, bedanken!

Voor Vogelwerkgroep Ardea
Eddie Schild

Schoenen met naam www.torfs.be

Schoenen TORFS heeft 1 baanwinkel in onze afdeling te Edegem op de Mechelsesteenweg (nr. 186). Als je de papieren draagtas aan de kassa weigert ten voordele van het milieu, dan stopt schoenen TORFS onmiddellijk 0,15 euro in een nestkast ter plaatse ten voordele van de natuur. De winkel van Edegem steunt hiermede het reservatenfonds.

Bovendien krijg je als lid van Natuurpunt steeds 10 % onmiddellijke korting aan de kassa bij de aankoop van een paar nieuwe schoenen. De enige voorwaarde is je lidkaart laten zien en een paar oude schoenen meebrengen. Ook de opbrengst van de oude schoenen gaat naar een goed doel, een aantal ontwikkelingsprojecten in Afrika.

Overzicht nestkasten controle ARUW

Graag geven we met onze Roofvogelwerkgroep Aruw een overzichtje van de laatste 4 jaar nestkastencontrole in ons werkingsgebied. We hebben ook nog heel wat kasten buiten het werkingsgebied van Ardea, maar hier gaan we een volgende keer over uitweiden.

Voor Steenuil hebben we 15 kasten waarvan er dit jaar 5 bezet zijn (Edegem en Hove), we ringden 16 jongen.

In 2018: 5 jongen in 2 nesten

in 2019: 8 jongen in 2 nesten

in 2020: 8 jongen in 3 nesten

In één kast bracht dit jaar hetzelfde vrouwtje als vorig jaar haar jongen groot. Op 2 andere plaatsen werd een adulte vogel met vreemde ring om de poot aangetroffen. Benieuwd van waar die gekomen is. Dat is nog even afwachten op de terugmelding gegevens. Er werden 2 adulte vrouwtjes voorzien van een ring. Benieuwd of ze in 2022 opnieuw broeden in dezelfde kast. Een jong dat in 2020 voorzien werd van een ring in een nest in Edegem, zat dit jaar enkele kilometers verderop in Aartselaar en werd gecontroleerd als een mannetje. In dezelfde nest werd dit jaar het vrouwtje geringd en 1 jong.

Voor Kerkuil hebben we 6 kasten waarvan 2 bezet (Wilrijk en Edegem) met 5 jongen in 2021. In 1 kast is een 2e broedsel met 7 eieren begin oktober.

In 2018: 7 jongen in 2 nesten

in 2019: 8 jongen in 2 nesten

in 2020: 8 jongen in 2 nesten

Het betreft hier over de jaren heen steeds dezelfde nestplaatsen. Er werd dit jaar 1 adulte vrouw geringd.

Voor Torenvalk hebben we 7 kasten hangen waarvan dit jaar 2 bezet met 9 jongen, één koppel torenvalk broedde in een kerkuilnestkast in een kerk en bracht 5 jongen groot. Zo ringden we dit jaar 14 jongen.

In 2018: 10 jongen in 2 nesten

in 2019: geen bezet nest

in 2020: 8 jongen in 2 nesten

Dit jaar hebben we voor het eerst in Wilrijk ook een Buizerd nest kunnen nakijken met de hulp van een boomverzorger, er werden 2 jongen voorzien van een ring. We danken Jo voor zijn hulp ;-)

In het Uilenbos werden vorige winter een 30-tal eigen gemaakte nestkastjes bij gehangen in de hoop dat Bonte vliegenvanger er een plekje zou vinden om te broeden. Van de 43 kastjes waren er 34 bezet: 22 door Pimpelmees en 12 door Koolmees. Van de Bonte vliegenvanger helaas geen spoor. We ringden 215 jonge Pimpelmeesjes en 9 adulte, 89 jonge Koolmeesjes en 4 adulte. Er werd 1 geringde Koolmees gecontroleerd. Deze werd geringd door Universiteit Antwerpen en rijkelijk voorzien van kleurringen. Op deze manier kunnen de onderzoekers van op afstand, met een verrekijker, direct enkele gegevens over die

specifieke vogel terugvinden zonder dat ze hem hoeven te vangen. Op 16 juni werd er in Brasschaat een pimpelmeesje dood teruggevonden dat op 16 mei als jong in het Uilenbos een ring rond kreeg.

Wetende dat het beestje toch nog een 10-tal dagen in het nest gezeten heeft is dat toch al een aardige trip in een kleine 3 weken voor zo een jong vogeltje.

Dit najaar en winter worden alle nestkasten nagekeken op gebreken, de gebruikte kasten krijgen een proper laagje bodembedekking en er worden misschien nog enkele nieuwe kasten bij gehangen. Kent u nog een geschikte locatie met habitat voor Steenuil, Kerkuil of Torenvalk, laat het ons gerust weten. Dan kunnen we mogelijk daar in de buurt een nestkast ophangen indien er iets mocht gebeuren met de natuurlijke nestplek. Op die manier is er reeds een alternatieve nestplek voorzien. Of weet u misschien wel een Buizerd of Sperwer Broeden? Dan horen we dit graag. Dit zijn dan ook nesten die we kunnen opvolgen. En na deze winterwerkjes is het nieuwsgierig afwachten wat het broedseizoen van het nieuwe jaar ons brengt.

Raf Beyers

Trektellingen Scheldedijk

Begin November 2021 zat de najaarstrekellingen aan de Scheldedijk Hobokense Polder er weer op. Dat najaar was qua aantallen het beste najaar sinds het begin van onze tellingen in 2006. We telden gedurende 120 uur verspreid over 34 teldagen en klokten af op 123157 getelde vogels.

Enkele dingen die opvielen: het aantal Kolganzen, Aalscholvers, Kramsvogels en roofvogels zat beduidend lager dan het gemiddelde van de voorbije jaren. Mogelijk komt dit door de ongunstige wind en hoge temperaturen. We telden wel meer Gaaien, Pimpelmezen, Vinken en Kepen dan andere jaren.

Enkele zeldzaamheden kwamen ook voorbij: Grote pieper, Duinpieper en Sneeuwgorst.

Alle verdere details zijn terug te vinden op:

<https://trektellen.nl/site/totals/286/2021/-/2/0>

Komend voorjaar en najaar zullen we er terug staan. U bent ook welkom! Tot dan.

Slechtvalken Christus Koning Kerk

In 2021 broedden de Slechtvalken van de Christus Koning Kerk weer succesvol. Na het broedgeval in 2018 is dit het 2de positieve resultaat op de kerk en de eerste keer in de nieuwe metalen nestkast. Dit is tevens ook het eerste geslaagde broedgeval van het huidige koppel. Net als 3 jaar geleden waren er 3 jongen: 2 mannetjes en 1 vrouwtje.

Regelmatig worden de nestplaats en de omliggende goten en daken nagekeken en indien nodig schoongemaakt. Tijdens deze inspecties konden we weer constateren dat de hoofdmoot aan prooien bestaat uit duiven. Dit najaar vonden we ook een aantal bijzondere prooiresten. Zo werden er enkele veren gevonden van Veldleeuwerik, Tapuit, IJsvogel, Halsbandparkiet, Appelvink, Vink en Gaai. Het is duidelijk dat de Slechtvalken ook de trekvogels niet zomaar laten passeren.

Tijdens de winter zou het relatief rustig moeten zijn in het slechtvalkengebied. Vanaf februari is er weer kans op territoriale interacties met vreemde Slechtvalken. Hopelijk niet te veel en misschien hebben we volgend jaar weer een succesvol broedsel.

Maarten Mortier

DE WINKEL VERREKIJKERS TELESCOPEN NACHTKIJKERS STATIEVEN MICROSCOPEN DIVERSEN CONTACT

✓ 40 JAAR EXPERTISE ✓ OFFICIËLE PARTNER NATUURPUNT ✓ RUIM ASSORTIMENT ✓ 30 JAAR GARANTIE

ONTDEK DE NATUUR
ZOALS ZE ECHT IS

SIGHTS OF NATURE
Vlamingveld 89
8490 Jabbeke, Belgium
T: +32 (0)50 31 50 01
T: +32 (0)50 31 68 47
son@deputter.com

Stad Antwerpen en Vogelwerkgroep Ardea hand in hand voor nestkastenactie 2021

Wie geregeld gaat wandelen in een van de mooie Antwerpse groengebieden heeft ze misschien al opgemerkt: de gloednieuwe nestkasten voor verschillende vogelsoorten. Meer dan 200 stuks zijn er de afgelopen maanden opgehangen en daarnaast nogmaals 50 voor vleermuizen. Zo wil de stad meer kansen bieden aan vogels en bijdragen aan een toename van hun populatie.

In de aanloop naar het nieuwe broedseizoen 2021 hingen medewerkers van de stedelijke groendienst de afgelopen maanden meer dan 250 kasten op, gespreid over de parken en natuurgebieden van de stad. Ze gingen daarbij heel precies te werk. Een nestkast voor een specifieke vogelsoort moet immers aan enkele voorwaarden voldoen alvorens de vogels er willen of kunnen in nesten. Zo moet er onder andere rekening gehouden worden met de hoogte en de oriëntatie van het nest. Vrijwilligers van Natuurpunt, die de actie begeleiden, gaven hiervoor tips en advies. Luc Van Schoor, van vogelwerkgroep Ardea, heeft daar in de zuidrand van Antwerpen ontzettend veel goed werk voor verricht (Monique Van Dousselaere).

Iedere vogel zijn nest

Elke vogelsoort heeft zijn eigen noden wanneer het over de nest- en broedplaats gaat. De omgeving speelt hierbij natuurlijk een rol (bosrijk, stedelijk, agrarisch) maar ook het soort nest dat de vogels in natuurlijke omstandigheden zouden maken. Het traditionele mezenkastje kennen we allemaal. Je ziet ze vaak in tuinen. Maar zag je deze exemplaren al eens eerder?

Wie woont waar?

De locaties voor de nestkasten zijn niet lukraak gekozen. De stad laat de biodiversiteit in een aantal groengebieden onderzoeken door experts. Zij formuleren dan adviezen naar de stad onder andere voor wat betreft het onderhoud van het gebied. Voor sommige locaties luidde het advies om extra nestgelegenheden te voorzien voor sommige vogelsoorten of voor vleermuizen. Zo zal je onder andere extra kasten voor vleermuizen vinden in het Schoonselhof, Fort 6, het Nachtegalen- en Middelheimpark. In de Hollebeekvallei zijn er nestjes voor Boomklevers voorzien en in Fort 8 kunnen onder andere minder voorkomende soorten zoals de IJsvogel en de Ransuil nieuwe nestplaatsen vinden. Heb jij ze al gespot tijdens jouw wandeling?

Vogels spotten

Zoek je nog een leuke gezinsactiviteit in de natuur? Ga eens vogels spotten in de Antwerpse groengebieden. Observeer het gedrag van de vogels rondom je. Of onderzoek eens of één of meerdere van de nieuwe kasten al kunnen rekenen op bewoners dit voorjaar. Let op, daar heb je tijd en een portie geduld voor nodig. Zorg er ook steeds voor dat je de dieren niet stoort. Merk je rondvliegende vogels op die op zoek lijken te zijn? Dan heb je vrijwel zeker te maken met een ouderpaar dat nestmateriaal aan het verzamelen is en in die buurt een nestje maakt. Zie je een af-en aanvliegen naar het nest en een langer verblijf van de vogels in het nest? Dan liggen er hoogstwaarschijnlijk eitjes in het nest die worden uitgedroefd. Gepiep gehoord? Dan zijn er kleintjes!

Ga zelf op zoek

Kan je niet wachten om op zoek te gaan? In deze gebieden voorzag de stad extra nestkastjes: Reigersbos, Hof de Bist, Bouckenborg, Stadspark, Boekenberg, Brilschans, Nachtegalenpark, Groen Neerland, Schoonselhof, Hollebeekvallei, Forten 6,7 en 8, Hof ter Beke en vallei

Kleine Struisbeek. Naar gelang het gebied, kan je er kastjes vinden voor vleermuizen, Zwarte en Gekraagde roodstaart, IJsvogels, Kool- en Pimpelmezen, Bonte en Grauwe vliegenvangers, Huismussen, Boomklevers, Rans-, Kerk-, en Bosuil. Al de vogels die jij opmerkt kun je trouwens online ingeven via de app van Natuurpunt op waarnemingen.be. Zo brengen we samen in kaart welke soorten er voorkomen in onze Antwerpse parken en natuurgebieden.

Praktisch

Luc Van Schoor zorgde namens vwg Ardea, voor de planning en begeleiding bij de plaatsing van 148 nestkasten, in samenspraak met- en uitvoering door de groendienst voor Stad Antwerpen onder supervisie van mevr. Monique Van Dousselaere.

Deze nestkasten, 123 vogels - 25 vleermuizen, werden in 11 parken en publieke domeinen in de zuidrand van Antwerpen opgehangen; de vogelnestkasten met ladders, de vleermuisnestkasten met hoogtewerker.

Luc was rechtstreeks betrokken bij de werken in 7 gebieden. Danny trad op als medewerker in 4 gebieden, samen goed voor 11 halve dagen of ca. 60 werkuren

Met medewerking van:

- *Leen De Jan, Communicatiemedewerker Klimaat en Leefmilieu stad Antwerpen, auteur van artikel 'vogels spotten in Antwerpen' voor antwerpen.be*
- *Monique Van Dousselaere, consulent milieu bij Stadsontwikkeling, planning en begeleiding van nestkastproject 2021 stad Antwerpen*
- *Danny Jonckheere, voorzitter Natuurpunt Hobokense polder als medewerker nestkastenactie*
- *Walter De Weger, vwg Ardea- Natuurpunt Zuid Antwerpen, filmmontage 'Plaatsing nestkasten in Schoonselhof'*
- *Luc Van Schoor, vwg Ardea Natuurpunt Zuid Antwerpen als coordinator van nestkastenactie zuidrand Antwerpen 2021*
- *Yaro Claes, Groendienst Stad Antwerpen en trouw medewerker bij het natuurbeheer bij Natuurpunt Hobokense Polder*

Zaterdag 26 maart tot zondag 24 april

Lentetrekkingen op de Schelgedijk Hobokense Polder

Visarend - foto: Walter De Weger

Info: Maarten Mortier - mmortar@hotmail.com - 0496/86 98 44
Walter De Weger - deweger.walter@skynet.be - 0495/23 77 10
Luc Van Schoor - lucvanschoor46@gmail.com - 0494/33 63 09

Begin maart begint de natuur stilletjes aan te ontwaken uit zijn winterrust. De meeste wintergasten als Kramsvogel, Koperwiek en Kepen hebben de bossen en parken in onze regio verlaten om naar hun broedgebieden in het noorden te gaan. Ook op de plassen en meren zien we dat de Pijlstaarten, Grote zaagbekken en Smienten terug naar hun zomerverblijfplaats zijn vertrokken.

Bij het eerste zachte lentesonnetje zien we de natuur terug opleven met het ontspruiten van de boomknoppen en de eerste bloemen die verschijnen. Dit is het teken dat we onze zomergasten terug kunnen verwachten na een lange en gevaarlijke trektocht. Om hier aan hun nieuw, hopelijk succesvol, broedseizoen te kunnen beginnen.

Op verschillende trekposten wordt deze vogeltrek, van zangvogels, waadvogels, eenden en niet te vergeten roofvogels, geobserveerd en in kaart gebracht door de tellers. De vogelwerkgroep ARDEA organiseert voor de 17e keer deze lentetrekkingen op de Schelgedijk in de Hobokense Polder. Zoals ieder jaar hopen we toch dat enkele zeldzame vogels de revue passeren.

Naargelang de windrichting, verschijnen ook minder voorkomende roofvogels zoals Visarend, Rode en Zwarte wouw, Havik soms ten tonele. De waarnemingen in de lucht worden af en toe afgewisseld door een zeehond die in de Schelde even langs de dijk komt zwemmen, en wie weet komt er nog eens een Bever zijn opwachting maken.

Al de verzamelde gegevens van de trekposten samen geven de beleidsmakers en wetenschappers een duidelijker beeld van hoe het gesteld is met ons milieu en klimaat.

We beginnen dit jaar op zaterdag 26 maart 2022 om 7u30 ieder weekend met de trekkingen tot 24 april 2022. Hou wel het blog van ARDEA in het oog, want bij slecht weer gaat de trekking niet door. Ook Covid 19 maatregelen kunnen roet (Virussen) in het eten gooien iedereen, kenners beginners en geïnteresseerden zijn steeds van harte welkom. Tijdens deze dagen komen we dikwijls ogen te kort.

Het zou wel eens kunnen zijn dat door een bouwproject in de directe nabijheid van de Hobokense polder onze trekpost een grote negatieve impact zal ondervinden. Het gaat namelijk over de bouw van een maritieme campus MCA op de voormalige site van BP, naast/op de Schelgedijk. Met o.a. 6 buildings van +50 m hoogte is dit een "Atlantic Wall" op enkele honderden meters van de Trekpost!

Voor meer info zie bijgevoegde link: <https://www.hobokensepolder.be/Groenpoort/index.html>

12-09 - De Zegge

Leiding: Lucy de Nave

Verslag: Marianne Vermeulen

We konden deze zondag een wandeling met gids maken in de Zegge en werden meteen opgewacht met een historiek over het gebied. De Zegge is in eigendom van het KMDA en werd aangekocht in de jaren 50 van vorige eeuw. Een deel van het gebied dat oorspronkelijk aangekocht werd bleek gepland voor drooglegging voor gebruik als landbouwgrond. Er werd een draineer kanaal getekend recht door het aangekochte natuurgebied. Dat vroeg om protestactie! Om dit te compenseren werd een ander gebied als natuurgebied ingericht. Door de jaren heen is rondom het oorspronkelijk deel op verschillende manieren nog gebied bij aangekocht. Een leuke actie was deze met stickers voor "20 Frank voor 4 m²". En blijkbaar heeft dat gewerkt.

In het gebied werd vroeger turf gewonnen en ook ijzergoor. Een soort gesteente dat ijzer bevatte in laag gehalte maar toch verhandeld werd. Deze ontginning heeft zijn sporen nagelaten in het gebied, dat voor delen ook als historisch landschap gezien wordt.

De wandeling start langs de grote ontginningsdijk waarlangs de materialen vroeger afgevoerd werden. We zien meteen rondom ons vochtige plassen. We zien ook Koningsvaren alsook een maaihoop die dienst doet als nestplaats voor de Ringslang. Deze werd hier geïntroduceerd. Het gebied bevat verder drie voedende waterlopen (Korte Goorloop, Larense Loop en Korte Zeggeloop). Deze brengen water in het gebied.

Meteen aan de start krijgen we uitleg over de beheerwerken die er plaats vinden. De Wilgen worden verwijderd om een corridor van rietkraag te maken die dienst doet als fourageergebied voor de Bruine kiekendief en ook voor de Roerdomp. Er is reeds een koppel Roerdampen aanwezig in het gebied. De Roerdomp (foto pixabay: HenkvanDorp) en de

Bruine kiekendief zijn doelsoorten volgens de EU Habitatrichtlijn. Het gebied moet dusdanig beheerd worden dat de doelstellingen voor deze soorten gehaald worden. Verder hopen ze ook dat er volgend jaar toch Watersnip zou voorkomen in het opkomend veengebied. Verderop legt onze gids ons uit dat de turf-

winning gebeurde via kleine kanaaltjes met daartussen telkens een kleine verhoogde dijk waarop de turf te drogen werd gelegd. Wanneer een kanaaltje helemaal leeg gehaald was van de turf dan werd de dijk ook nog ontgonnen, waarna alleen een poel overbleef. Zo hebben we verschillende poelen kunnen zien in verschillende stadia van veenvorming. De turf is gekend als CO2 captor. De nu nog aanwezige turf laat men ongemoeid en wordt niet meer verwijderd.

We wandelen verder aan de buitenzijde van het gebied en zien mooi hoe het al 35 jaar telkens gemaaid wordt door jongeren tijdens hun zomerkamp. We zien hier nog enkele soorten bloeiende planten als de Wilde bertram en de Blauwe knoop. De geesten komen los en de verhalen van milieu-acties uit de jaren zeventig komen boven drijven. Er is blijkbaar nog niet veel veranderd. De media stonden toen ook al ten dienste van de heersende klasse zo te horen. Ons engagement wordt echter aangestoken, zeker als we een poel aantreffen die totaal overgroeid is met Watercrassula, afkomstig uit Japan. En daar is dus het probleem van de Exoten weer. Hier dus Watercrassula, afkomstig uit tuincentra. Het plantje vormt een enorme problematiek voor de poelen en hun levende soorten en leidt al tot verhitte discussies over de manier waarop het best bestreden wordt. Hier leren we duidelijk dat natuurbeheer veel vragen en beschouwingen met zich meebrengt. Zonder eenvoudige antwoorden.

En plotseling vliegt een Grote zilverreiger op in de verte, prachtig, zijn trage vleugelslag.... Om even stil van de woorden. We zien verder het Klimopklokje dat met uitsterven bedreigd is maar hier toch voorkomt. En ook het Waterlepelkje dat ook op de Rode Lijst staat.

We lopen echter ook door de 'oude Zegge' dat deel dat eerst aangekocht werd en waar geen beheermaatregelen genomen worden. Het huisvest vele roofvogels, ook uilensoorten, maar we krijgen er geen te zien. We zien wel duidelijk een deel met de Zwarte els dat echter in slechte staat is. De Zwarte els kan niet goed overweg met verdroging door schommelende watertafels en het is moeilijk een constante watertafel in dit gebied te houden, niettegenstaande enkele schuiven daarvoor. Nochtans is ook de Habitat van een Elzenbroekbos een doelstelling voor dit gebied volgens de Habitat richtlijn.

De Zegge zou niet in België liggen als ze niet zou grenzen aan landbouwgebied, zeg nou zelf. We lopen langs de zijde en krijgen te horen dat recent een incidentele overstort heeft plaats gevonden vanuit de bemaling

van de landbouwbedrijven tot in de poelen van De Zegge. Dat water was allicht erg rijk aan nutriënten en de mogelijke gevolgen voor de poelen en hun bijhorende flora is nog niet meteen duidelijk. Ongerustheid is er wel degelijk. Ook het droog bemalen van de landbouwgrond zorgt voor problemen in het waterbeheer van De Zegge. Door de bemaling is de omliggende landbouwgrond reeds meer dan een meter lager komen te liggen dan De Zegge die het water in de grond vast houdt.

Tot slot wandelen we weer langs heel mooie poelen en merken plotseling een grote groep watervogels. In de poelen krijgen we mooi te zien hoe de veenvorming in zijn werk gaat. We zien hoe de Wateraardbei als eerste plant de poelen overkapt met een netwerk. Daarop gaan dan weer andere planten groeien totdat een dik pakket van plantmateriaal bovenop het water drijft en je dus veengebied krijgt.

De wandeling eindigt over de grote ontginningsdijk waarlangs de groei van de heide gestimuleerd wordt. We hebben nog talrijke soorten planten gezien, maar deze beginnende natuurrupster heeft niet zoveel geheugen...

Wel moet vermeld worden dat De Zegge volgend jaar 70 jaar bestaat en er een groot feest komt. Dit zal in de maand Mei of Juni plaatsvinden met verschillende wandelingen door het gebied en met standjes van verschillende organisaties. We worden alvast warm gemaakt om nog een keer te komen kijken in het voorjaar, desnoods om 6u 's morgens om de interessante broedvogels te horen.

Groetjes en dank je wel voor deze mooie wandeling, het was een mooie zondag. De groep was heerlijk klein, de gids een knappe jongeling die rondwandelde als een enthousiaste encyclopedie en bovendien scheen de zon!

26-09 - Wandeling Zoerselbos

Aantal deelnemers: 18

Leiding: Lucy de Nave

Verslag: Tuur Wuyts

Het was weer een tijd geleden dat we op stap gingen in dit 400 ha grote boscomplex. Behalve bosgedeelten liggen er ook een aantal beemden in dit gebied waar ook de Tappelbeek haar weg zoekt. Linda is een enthousiaste gids die haar gebied door en door kent en dat merken we aan alles! Eerst gaf onze gids een demonstratie over het ontstaan en de groei van paddenstoelen en dan toonde ze een aantal paddenstoelen die ze meegebracht had o.a. Gekraagde aardster, Roze raspzwam, Papierzwammetje, Gele korstzwam, Zwavelgeel schijfzwammetje op konijnenkeutels (een lange naam voor een minuscule paddenstoeltje) en... een duivelsei of de jeugdvorm van de Grote stinkzwam. Maar dan op stap in het afgesloten gedeelte van het reservaat. Links en rechts in de bermen en op omgevallen boomstammen o.a. Groene knolamaniet, ziet er onschuldig uit maar is een echte "killer"! Door het droge weer haast geen

© Rudy Vansevenant

*Kalender * inschrijven noodzakelijk*

- * 2 januari: Nieuwjaarswandeling Fort 7
- * 8 januari: Erfgoedwandeling Fort 7
- 15 januari: werkdag Uilenbos
- *22 januari: winteravond: Uilen
- *23 januari: Erfgoedwandeling Fort 7
- *29 januari: vleeermuizentelling Fort 7
- 29 januari: mossentocht Kesselse Heide
- * 5 februari: Erfgoedwandeling Fort 7
- *12 februari: ANKONA
- *19 februari: LAV
- *20 februari: Erfgoedwandeling Fort 7
- *27 februari: vogeltocht Oostkantons
- * 5 maart: Erfgoedwandeling Fort 7
- * 5 maart: Halsbandparkietentelling
- * 6 maart: Noordelijk eiland, Wintam
- 13 maart: Bourgoyen Ossemeersen
- *20 maart: Erfgoedwandeling Fort 7
- *20 maart: Natuurwandeling fort 7
- 26 maart: start Lentetrekellingen
- *26 maart: nacht van de Steenuil
- * 2 april: Erfgoedwandeling Fort 7
- 3 april: Voorjaarswandeling Uilenbos
- *10 april: Lentewandeling Fort 7
- *16 april: Polders Kruibeke
- *16 april: telling broedparen Blauwe reiger
- *17 april: Erfgoedwandeling Fort 7
- *18 april: Lentewandeling Zoniënwoud
- *24 april: Viersels gebroekt: vogeltocht
- *30 april: Erfgoedwandeling Fort 7

Teksten voor het volgend nummer graag tegen 27 februari